


### 1) Pravidla pro noty s nožičkou

- a) Nota s nožičkou vpravo dolů je longa – postavení noty v ligatuře nerozhoduje.
- b) Počáteční nota s nožičkou vlevo dolů je brevis.
- c) Počáteční nota s nožičkou vlevo nahoru a nota po ní bezprostředně následující jsou vždy semibreves (ligatura c.o.p.).

### 2) Pravidla pro noty bez nožičky

- a) Initialis a finalis u **sestupné** (kl esající) ligatury je vždy Longa.
  - b) Initialis a finalis u **vzestupné** (stoulkající) ligatury je vždy Brevis.
- Poznámka: V případě, že jsou initialis a finalis opatřeny nožičkami, má přednost pravidlo č. 1.*

### 3) Pravidla pro ostatní noty nespádající pod pravidla č. 1 a 2

- a) Všechny prostřední noty v ligatuře (notae mediae) jsou breves, pokud není stanoveno jinak (tj. ligatura c.o.p., zřetelně naznačená longa, zřetelně naznačená maxima).
- b) Finalis u šikmé ligatury (ligatura obliqua) je vždy brevis.
- c) Finalis s doleva obrácenou hlavičkou (dovnitř ligatury ) je longa.
- d) Každá nota v ligatuře může být punktována. Tečky se píší nad příslušné noty, u poslední noty za ní.
- e) Dvě noty stejné výše jdoucí bezprostředně za sebou nemohou být zapsány do ligatury.

Toto jsou pouze základní pravidla, která zdaleka nevyčerpávají všechny teoretické možnosti nauky o ligaturách. V teoretické literatuře a v praxi se můžeme setkat s celou řadou výjimek, zejména ve francouzských rukopisech ze 2. pol. a ze závěru 14. století.